

Brüssel, 30. aprill 2019
(OR. en)

8933/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0216(COD)

AGRI 233
AGRIFIN 31
AGRILEG 92
AGRIORG 26
AGRISTR 34
CODEC 1027
CADREFIN 225

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Põllumajanduse erikomitee / nõukogu
Teema:	Määrus ÜPP strateegiakavade kohta – <i>Uut rakendamismudelit käsitleva nõukogu arutelu ettevalmistamine</i>

Põllumajanduse ja kalanduse nõukogu 14. mai 2019. aasta istungi ettevalmistamiseks edastatakse delegatsioonidele lisas eesistujariigi aruteludokument eespool nimetatud teemal, mis sisaldab kahte küsimust ministrite arutelu suunamiseks.

Delegatsioonidel palutakse need küsimused põllumajanduse erikomitees 6. mail 2019 kinnitada ning nende kohta esialgset arvamust avaldada, ilma et see mõjutaks mõttevahetust nõukogus.

Aruteludokument uue rakendamismudeli kohta, millega valmistatakse ette ministrite arutelu

14. mail toimuval põllumajandus- ja kalandusnõukogu istungil

14. mail toimuval põllumajandus- ja kalandusnõukogu istungil sooviks eesistujariik korraldada poliitilise mõttevahetuse, mis käsitleb 2020. aasta järgse ÜPP reformi kohast uut rakendamismudelit (ÜPP strateegiakava määrus). Nimetatud istungil toimuva poliitilise mõttevahetuse suunamiseks pakub eesistujariik välja allpool toodud küsimused, mis tuleks põllumajanduse erikomitees heaks kiita ja mida seejärel peaksid arutama ministrid.

Uue rakendamismudeliga seonduvad põhiküsimused

Komisjon tegi 2020. aasta järgse ÜPP osas ettepaneku minna nõuetele vastavusel põhinevalt poliitikalt üle tulemuspõhisele poliitikale, milles keskendutakse väljunditele ja tulemustele („uus rakendamismudel“). Liikmesriigid on seda põhimõtet üldiselt toetanud.

Uue rakendamismudeli tulemusraamistiku põhielementideks on juhtimissüsteem, iga-aastane tulemuslikkuse kontrollimine ja heakskiitmine ning tulemuslikkuse läbivaatamine. Tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise jaoks on väga oluline määrata ÜPP strateegiakavades eelnevalt kindlaks ühikusummad. Uue rakendamismudeli põhielemendid on kulude vastavusse viimine aruandes esitatud väljunditega (ühikusumma), juhtimissüsteemide hindamine ning rakendamise jälgimine, vaadates tulemusnäitajate põhjal läbi iga-aastaste vahe-eesmärkide saavutamiseks tehtud edusammud. Siiski on ettepaneku mõned elemendid tunnistatud problemaatiliseks ning need nõuavad täiendavaid arutelusid töörühma ja põllumajanduse erikomitee tasandil, et muuta uus süsteem otstarbekamaks.

- **Vahe-eesmärkide kohta teabe esitamine ja tulemuslikkuse läbivaatamine**

Komisjoni ettepanekus nähakse ette iga-aastane tulemuslikkuse läbivaatamine, mis on seotud tulemusnäitajatel põhinevate iga-aastaste vahe-eesmärkidega. Paljud liikmesriigid on seda lähenemisviisi kritiseerinud, võttes arvesse oma kogemusi maaelu arengu valdkonnas praegu kohaldatava tulemuslikkuse süsteemiga ning väites, et iga-aastased vahe-eesmärgid põhjustaksid märkimisväärset halduskoormust. Lisaks oleks oht, et ÜPP rakendamise edendamise asemel karistataks iga-aastase tulemuslikkuse läbivaatamisega liikmesriike iga-aastaste vahe-eesmärkide valedel hinnangute eest.

Selle tulemusena tegi eesistujariik Austria oma sõnastusettepanekutes ÜPP strateegiakavade määruse kohta ettepaneku asendada iga-aastased vahe-eesmärgid kaheaastaste vahe-eesmärkidega, iga-aastase tulemuslikkuse läbivaatamise iga kahe aasta tagant tehtavaga ning suurendada kavandatud vahe-eesmärkide väärtustest võimalikku kõrvalekaldumist, millega ei kaasneks põhjendamise vajadust, 25 %lt 35 %le, säilitades samas horisontaalses määrukses sätestatud iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise. Paljud liikmesriigid pidasid seda muudatust tervitatavaks ning mõned neist soovisid isegi veelgi harvemini esitatavat aruandlust ja veelgi suuremat lubatud kõrvalekalde protsenti.

Rumeenia eesistumisperioodil kordasid delegatsioonid, et on kavandatava tulemuslikkuse raamistiku suhtes avatud, kuid toonitasid jälle vajadust liikuda mudeli suunas, mis vastab liikmesriikide vajadustele. Nad olid üldiselt üksmeelel, et komisjoni väljapakutud lubatud erinevusmäära on vaja suurendada ning kordasid oma mureküsimumi teatavat liiki sekkumisi puudutavate vahe-eesmärkide kohta. Toetati erinevaid variante, näiteks seda, et vahe-eesmärkide saavutamist kontrollitakse iga kahe aasta tagant (või ainult kaks korda poliitika rakendamise jooksul) või et esimestel aastatel vahe-eesmärke ei seata.

Seetõttu arutati põllumajanduse ja kalanduse nõukogu 28. jaanuari 2019. aasta istungil eesmärkidest kõrvalekaldumist hõlmava järk-järgulise lähenemisviisi küsimust ning see sai ministritelt laialdase toetuse.

Sellest tulenevalt soovitas eesistujariik Rumeenia oma sõnastusettepanekutes (7485/19) lubada uues artiklis 121a rakendamise esimestel aastatel vastavatest vahe-eesmärkidest suuremat kõrvalekaldumist, ilma et oleks vaja esitada põhjendust, alustades rohkem kui 45 %st 2022. eelarveaastal, seejärel 40 % 2023. eelarveaastal ning 35 % 2024. ja järgnevatel eelarveaastatel. Sellist lähenemisviisi saaks aga rakendada ainult iga-aastaste vahe-eesmärkide ja iga-aastase tulemuslikkuse läbivaatamise korral, mis tähendab, et tulemuslikkuse läbivaatamise puhul on „iga-aastane“ jäetud loogelistesse sulgudesse. Mitu delegatsiooni on oma kirjalikes seisukohtades ja suulistes sõnavõttudes korranud oma muret seoses sellega, et nii vahe-eesmärkide seadmine kui ka tulemuslikkuse läbivaatamine toimub igal aastal.

Seni peetud arutelude käigus on komisjon selgelt öelnud, et kaheaastased vahe-eesmärgid oleksid raskelt aktsepteeritavad. Kavade rakendamisel tehtud edusammude iga-aastane tulemuslikkuse läbivaatamine, mis põhineb iga-aastastel vahe-eesmärkidel, on oluline võimalike puuduste õigeaegseks tuvastamiseks ja käsitlemiseks. Samuti rõhutas komisjon, et väljapakutud 25 %lisest kõrvalekaldumisest suurem kõrvalekaldumine ei tooks automaatselt kaasa tegevuskava koostamist, kuna liikmesriigid võivad esitada piisavad põhjendused. Lisaks tõi komisjon esile, et juhul, kui mõned elemendid ei ole kavas realistlikud, oleks neid vaja muuta. Seetõttu saab kava, sealhulgas vahe-eesmärke, muuta, tõenäoliselt mõningaid sekkumisi ümber suunates. Kuna seda tuleb teha õigeaegselt, oleks igal aastal toimuv tulemuslikkuse läbivaatamine iga-aastaste vahe-eesmärkide alusel paremini kooskõlas uue kavandatud tulemuslikkuse süsteemiga, mis kohustab nii liikmesriike kui ka komisjoni.

Eeltoodut arvesse võttes, kas Teie arvates tuleks kehtestada iga-aastane tulemuslikkuse läbivaatamine ja iga-aastased vahe-eesmärgid, mitte iga kahe aasta tagant toimuvad (nagu on soovitanud eesistujariik Austria), mis lubaks seega rakendada uues artiklis 121a sätestatud kokkulepitud järk-järgulist lähenemisviisi ja lubatud erinevusmäära, võimaldades õigeaegselt käsitleda võimalikke puudusi seoses liikmesriikide poolt poliitika rakendamisel tehtud edusammudega?

- Ühikussummade kehtestamine muude kui pindalapõhiste / loomühikupõhiste sekkumiste jaoks

„Uue rakendamismudeli“ kohase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise jaoks on väga oluline kavandatavate iga-aastaste ühikussummade kehtestamine ning tegeliku iga-aastase ühikussumma (kulude ja väljundite suhe) kontrollimine.

Kuigi see lähenemisviis tundub olevat teostatav pindalapõhiste/loomühikupõhiste sekkumiste korral, mille puhul on ühikuumade selge määratlemine ja nende teatav varieerumine võimalik, ei tundu see nii olevat muude kui pindalapõhiste/loomühikupõhiste sekkumiste puhul (nagu mitmeaastased projektid jne). Selliste sekkumiste olemusest tingituna võiks kavandatavate ühikuumade kehtestamine keskmise suurusega toetuse vormis tekitada raskusi ÜPP strateegiakava kogu kestust hõlmaval planeerimisel. Paljud liikmesriigid on väljendanud muret, et see võib suurendada riski, et nad peavad igal aastal põhjendama iga sekkumise puhul kavandatud ja tegelike ühikuumade vahelist mittekattuvust ning et see ei oleks kooskõlas kohaldatava ja tõhusa aruandlussüsteemiga.

Töörühmas on arutatud mitmeid võimalusi, et püüda leida sobivat lahendust sellistele sekkumisliikidele, näiteks suurem paindlikkus kavandatud ühikuumade vastuvõtmisel või ühikuumade asemel muu kvantifitseeriva elemendi kasutamine.

Komisjon on selgitanud, et põhjendused, mida liikmesriigid peaksid võimalike mittekattuvuste puhul ette nägema, oleksid piisavad, kuid on väljendanud ka muret seoses võimalusega kasutada erinevat kvantifitseerivat elementi, et asendada ühikuumad selliste sekkumisliikide keskmise toetusmääraga. Samuti toonitas komisjon, et suurem paindlikkus kavandatud ühikuumade vastuvõtmisel oleks põhimõtteliselt kooskõlas uue rakendamismudeliga, kuna viis, kuidas summasid kohandataks, annaks realistlikuma lähenemisviisi, käsitleks liikmesriikide tõstatatud probleeme, vähendaks teataval määral halduskoormust ning annaks aluse iga-aastaseks tulemuslikkuse kontrollimiseks ja heakskiitmiseks.

Kas eeltoodut arvesse võttes on Teie arvates vaja näha määruses ette teatav paindlikkus iga-aastaste ühikuumade kehtestamisel muude kui pindalapõhiste / loomühikupõhiste sekkumiste jaoks (nt valitud toimingute alusel), ilma et see mõjutaks uue rakendamismudeli põhielementide (nt iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise) toimimist?